

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A buza.

A mezők arany fejkötője lehullott a kasza alatt s a rónák kincse csomóba kötve, vagy már kicsépelve várja rendeltetését, a szétosztást, mely enyhülést hoz a sokat nélkülözötteknek, örömet a várva váróknak, az erő az egészség, a munkabírás forrásává válva.

Az asszonyok arattak az idén. Nehéz, nem szokott munka az nekik, hogy sarlóval vagy kaszával maga vágja a rendet, de az idén még nehezebb volt mint a háboru eddigi éveiben.

Minden házból hangzik már a cséplőgépek monoton danája, kicsit szomorú, mint valamely mollban tartott dal, telve méla reminiscenciával a jobb időkről, mikor gazdagabban onthatta a nagyobbszemű búzát. És mégis a cséplés több meglepetést rejt, mint csalódást. Nem vagyunk olyan szegények, mint gondoltuk. Ha kicsiny is a szalma, azért van a kalászban s ha jól osztják el, jut mindenkinek enni. Sehogy sincs megindokolva a 7, illetve 12 kilós fejkötő, melyet itt, nálunk Magyarországon, hol mindig a buzakenyér és a tészta volt a főétkezelék, nem lehet egyébnek venni, mint fenyegetésnek. Olyan fenyegetésnek melyet kérünk mielőbb visszavonni. Olyan ijesztő ez, melyet a magyar nép nem érdemel, mely a legsúlyosabb következményeket

vonhatná maga után. Elsősorban azt, hogy ősszel a parasztszorongás, aki niár az idén is eleget sanyargatott, mert elszedték májusban az élelmét, nem vetne, csak annyi búzát, amennyire magának szüksége van. Ez azután olyan veszteség lenne, nemcsak nekünk, hanem a búzákra szoruló szomszédoknak is, hogy azt nem lehetne összehasonlítani azzal, ha meghagyják a falusi népnek a megtermesztett gabonából a megszokott élelméhez szükséges részt.

Meg miért nem engedik meg, hogy a városi ember a falun megvehesse a gabonaszükségletét? Miért kell mindent elszállítani központokba, hogy az után központokból küldjék a lisztet — milyen lisztet! Miért komplikálnak minden szállítással? Miért foglalják le a vasutat olyan szállításokra, melyre éppen semmi szükség nincsen, s mely nélkül sokkal egyszerűbben, sokkal könnyebben menne az élelemmel való ellátás?

A háboru előtt és a háboru első éveiben is a kisvárosi emberek mint a raj mentek ki falura beszerezni a nekik szükséges gabonát, azt megöröltették és bevitték maguknak — hány volt, aki testvértől, sógortól, komától ajándékba kapta — s így meg volt a jó, egészséges lisztjük, nem a rossz ráktárakban összefüledt, szellőtlen helyen megnyirkosodott. Mért ne lehetne ezeknek engedélyt

adni a termelőtől való vásárlásra, vagy az ajándékba kapottak behozatalára?

Mással sem törődnek most az emberek, minthogy a gabonaszükségletüket biztosítsák. Rettentő helyzet, hogy még most sem jött meg a vásárlás megengedéséről szóló értesítés. Hogyan vegyen Sümege lakossága kizárólag a sümegei járás termelőitől mikor azoknak maguknak sincs elég?

Valósággal érthetetlen a rendelkezés, mert sokkal világosabb lett volna ha egyszerűen kimondják, hogy gabonát venni nem szabad. De akkor adnának lisztet mindenkinek akinek jár. Hány család van, ahol csak július 24-ig való liszt volt és azóta nem vehettek gabonát, de még lisztet sem kaphattak.

Ennek a lehetetlen helyzetnek a következménye, hogy százasokat adnak egy métermázsza gabonáért, amit aztán darálással öröklnek meg. Mondanunk sem kell, hogy micsoda pazarlás ez, mennyi jó liszt kerül így az állatoknak.

Az állami nyugdíjasok, azok özvegyei és árvái háborus segélye.

A parlament a legutóbb megszavazott indemnitási törvénnyel felhatalmazást adott a kormánynak, hogy az állami és vármegyei nyugdíjasok, azok özvegyei és árvái, valamint a negyvennyolcas honvédek és azok özvegyei részére egyszeri háborus segélyt utalhasson ki rendeletileg. A kormány a

Fészekrakás.

Irta J. A.

Még csak az áprilisi fakadás enyhe verője süttött oda a kert sövényének egyik szögletébe. Ilyenkor, ha valami felhőrongy foltot vett a nap elé, bizony még hűvös a fuvalló legyintés. Hiába, csak a nap, csak a nap az istene a melegnek! Milyen jó ennek a fényhullámokban megfürdetni magát a fázós embernek. Itt az enyhelyen, ebben a kis sarokban, így kettecskén, ha egymás mellé ül sütkérezni az ember meg az asszony a zombékból került gyalogpamlagra, a gyerekek meg itt úgrándoznak előttük, hát bizony nincs boldogabb egy pár kettőjükénél. — akármilyen hiábavaló nagy teher is különben ez a hitvány semmisség, amit életnek neveznek.

— Dehogyan hiábavaló! Hát nem érdemes ezért élni?! — mondja az asszony valami szent hevülettel és odaakasztja a szemét az embere szemébe, hosszan, merőn. Az ura nem bírja ki soká a napsütést, csendesen leereszti nehezült pillát és csak a fejével int rá fáradtan:

— Muszáj érettké élni.

A nagyobbik fiu most csörtet haza az iskolából, hozza a hónapvégi bizonyítványát a kis sárgakönyvben és már messziről lobogtatja:

— Csupa egyes! Magaviselet egyes, szorgalom egyes, magyar nyelv, földrajz, számtan, minden egyes — csupa kitűnő! . . . S azzal, alighogy köszön, ledobja a viaszkosvászontarisnyát a kis kertipadra és szalad egregrálni a többiek közé.

— No, öregem, hát csupán csak muszáj? Tán érdemes is élni, az ilyen fiúért mi?

— csillag a szeme az asszonykának.

— Ki tudja, mi lesz belőle, hogy tördeli le majd az élet azokat az egyeseket, mint a vihar a virágos galyakat! . . . Tökfilkók, akik végig-hosszig mindig mögötte a számpadban ülnek, azok kerülhetnek majd mind elébe a kenyérért való nagy, lelketlen taszigálódásban.

— No lesz ahogy lesz. Az sem mindig bizonyos, hogy így lesz. Ma már másképp van, mint régen volt. Sok érdemes ember kerül az első polcokra. Hiszen van olyan is aki lemarad. Hja de hát ez a világ rendje.

— Világrend? Bolondság! . . . Lásd ott az akác sudarán azt a téltul nagyjából összetakolt szarkafészket, semmi baja, ugy-e, még a gyerek se tudja leszedni, pedig ennek a tolvajmadárnak ugyan csak semmi haszna sincs. A kis énekespárnak pedig a multheti havas zimankó milyen cudarul lesodorta az orgonabokor ágáról azt a pirinkó kis meleg otthonát, amit kettecskén olyan művészigondal szöttek-fontak maguknak. Csak ugy rö-

pitette belőle a csuf főrgeteg szele a pehelyszállakat szanaszét! . . .

— Né, hiszen itt vannak, te!

— Csakugyan, a mi madaraink!

Ott egrebügráltak a sövény alján. Okos szürke fejcskéjüket ki-kidugták a folyondáros szövedék közül, úgy kandikáltak jobbra-balra. Meg beugrándoztak beljebb a sűrűbe.

— Lessük meg . . .

— Csak labuljhegyen! ne riaszd meg őket.

— Csakugyan. Ezek megint fészket raknak Gyerekek, gyertek csak.

— Lassan, te, lassan! Pszt. . . Meg ne ijesszék.

A gyerekek mind abba hagyták a homokba való kut-ásogatást és vigyázkodva oda lépetnek a nagy eset csudájára.

— Jó istenkém! . . . Igazán, ezek csakugyan a mi madárkánk. Megint visszajöttek!

A selyemgubó-fejű szöke lányka összeölelkezik az apróbbik fekete csöppséggel; úgy bámulják együtt, nagy tágranyit szemekkel a rebbenékeny, félénk kis jószágokat, amint ágrul-ágra ide-oda tipegnek a félig kész kis gömbölyű fészkecske körül, ami ott rejtkezik bent a hajlós ág fonadékai közt.

Ezenközben a szarka nagyberregve cserdül meg a szélőlől lóbált akácfa sudarán. Kis madarak, kis lányok egyszerre rebbennek meg a berregő hangjától.

— Jaj, hess te csunya madár!

nyert felhatalmazás alapján elkészítette a háborús segélyek kiutalásáról szóló rendeletet, amely a hivatalos lap mai számában a miniszterelnök aláírásával jelent meg.

A kormányrendelet érdemi intézkedései a következők:

Az 1917. évre szóló háborús segélyben részesülnek mindazok, az állami nyugdíjasok, akik bezárólag 1916. évi december hó 31-ig helyezettek nyugalomba, valamint az 1916. évi december 31. ehal államit alkalmazottak özvegyei és szülőien árvái, ha az az államtól állandó ellátást kapnak és ha erre az ellátásra való igényük ez év július havában még fenállott. Azok az állami nyugdíjasok, akik folyó évi szeptember 30-án helyezettek nyugalomba és ruházati beszerzési segélyben részesültek és az állami alkalmazottaknak özvegyei és árvái, akik háborús segélyt kaptak, az új segélyből csak a felét kapják. A kormány kezelése alatt álló közalapok és közalapítványok terhére nyugdíjat élvező egyenlő elbáns alá esnek az állami nyugdíjasokkal.

Az 1912. évi január hó elsejéig nyugalomba helyezett, tehát lagbérnyugdíjat nem élvező állami tisztviselők, skiknek nyugdíja évi 800 koronától 4200 koronáig terjed, a folyó évre 200 koronától 800 koronáig terjedő háborús segélyben részesülnek. Az 1912. január 1-je után nyugalomba helyezett állami tisztviselők, akiknek nyugdíja évi 1400 koronától 3000 koronáig terjed, 180—360 korona segélyben részesülnek. Az 1913. január 1-je előtt nyugdíjazott díjnokok, tekintet nélkül nyugdíjuk összegére 200, az 1913. január elseje után nyugdíjazott díjnokok pedig 160 korona segélyt kapnak. Az 1912. év január elsejéig nyugdíjazott, de lakbérnyugdíjat nem élvező állami altisztek és szolgák 120—240, a lakbérnyugdíjat élvezők pedig tekintet nélkül nyugdíjuk összegére, 120 korona segélyben részesülnek. A többi altisztek, szolgák, nap-számosok és munkások 80 korona segélyt kapnak. Az 1912. január hó elseje előtt elhalt állami tisztviselők özvegyei, akiknek nyugdíja a husz százalékos fölemeléssel együtt évi 1200—2400 korona, 300-tól 480 koronát, az 1911. december 31-ike elhalt állami tisztviselők özvegyei pedig, akinek nyugdíja évi 1400—3000 korona, 180—260 korona segélyben részesülnek. Az 1913. január elseje előtt elhalt állami díjnokok özvegyei, tekintet nélkül a nyugdíj összegére, 200, az 1912. december 31-ike után elhaltak özvegyei pedig 160 korona segélyt kapnak. Az 1912. január elseje előtt elhalt állami altisztek és szolgák özvegyei 180, az 1911. december 31-ike előtt elhaltak pedig 120 korona segélyben részesülnek. Az állami tisztviselők árvái 120, a díjnokoké, altiszteké és szolgáké 60, a kegyelmi ellátásban részesült elhaltak árvái pe-

dig a kegyelmi ellátás összegéhez képest 80—160 korona segélyben részesítendők. A nyugdíjon felül élvezett kegyelmi ellátás, a háborús segély összegének megállapításánál teljesen számításon kívül hagyandó, ugyszintén a kártalanítás, lakbérnyugdíj és nevelési járuléka.

A rendelet szerint a háborús segélyt hivatalból — minden kérés nélkül az utalványozási joggal felruházott hatóságnak kell kiutalványozni és pedig azok részére, a kik az egész évi összeget kapták, két egyenlő részleiben (az első részletet azonnal, a másodikat ez év október havában), akik pedig csak a felét kapják, egy összegben október havában.

Nyilatkozat.

Lapunk legutóbbi számában »Belügyminiszteri rendelet a goromba jegyzők ellen cimen megemlékeztünk arról a miniszteri rendeletről, mely utasítja a községi jegyzőket, hogy a néppel udvariasabban bánjanak, s vegyék figyelembe a sok aggodalmat, háborús gondot, mely különösen a faluk asszonyait nyomja. Cikkünk világosan kifejezte, hogy mély tisztelettel viseltetünk a jegyzői karnak a háború folytán óriási mértékben felszaporodott és terhes munkateljesítése iránt s nem kell külön is megmondanunk, hogy a sümegi járás nagyérdemű jegyzői karát sokkal jobban ismerjük semhogy annak bármelyik tagjáról ne tudnók, hogy igaz lelekseddel viseli lelkén a nép ügyét s méltó arra a névre, mellyel a magyar jegyzőt illetik hogy a „nép atyja,” s hogy rájuk a cikk súlyosabb szavai egyáltalán nem vonatkozhattak.

A Sümeg és Vidéke szerkesztőisége.

H I R E K.

Vége felé jár a vakáció,

innen-onnak itt lesz szeptember. A béke idők iskolaévének rendes első hónapja. Mióta a világháború vihara halomradöntött egy rakás régi elvet és szokást, azóta az iskolaév kezdete is hol október, hol szeptember közepe vagy végére tetetett. Ugy tudjuk, hogy a miniszteriumban még most se döntöttek affelől, hogy a most következő iskolaév mikor is kezdődjön; amde Ausztria és Német ország már elhatározta, hogy augusztus közepén lesznek megnyitva az iskolák, mivel a télen valószínűleg egy hónapot szünetelnek a szénhiány miatt. Ez a szénhiány a múlt évben már nálunk is mutatkozott és minden valószínűség sze-

rint ezébben is úgy lesz; azért kívánatos volna az iskolák megnyitása szeptember elején; s a karácsonyi vakáció jövő egész január hónap lehetne a szünet (ha nem lesz fűtőanyag elegendő,) azért hogy a vidéki tanulók meglegyenek mentve a kétszeri utazás költségeitől; karácsonyra pedig ugyis mindig haza szoktak volt menni. Mert csupán: 8 hónapot venni tanévnek az édes kevés; hiszen nagyon is jól tudjuk hogy: a 10 hónapos tanév is majdnem kevésnek bizonyult gyengébb tanulók számára hogy a tananyagot elvégezzék. S vége is az osztályokban igen kevés az első einens.

— **Művészeti hírek:** Bakos Tibor a kitűnő egnarellista művész Debrecenből több heti tartózkodásra városunkba érkezett. Bakos Tibor megfesti városunk virágos baromfiudvarait, Sümeg várát és a várost környező hegyeit. Napsugaras képéből valószínűleg az ősz elején Sümegen kiállítás is rendez, hadi jótékony célra. Pentelei Molnár János, a Jlegnagyobb magyar csendélet képfestő pedig f. hó 15-én érkezik Sümegre Darnay Kálmán látogatására.

— **Előlépés.** Az igazságügyi miniszter Sente Sándor sümegi járásbírósi telekkönyvvezetőt a IX. fiz. oszt. 3-ik fokozatába nevezte ki. Havasi József irodatisztet pedig a IX. fiz. osztály 3-ik fokozatába iroda főtisztíté léptette elő.

— **Főszolgabíró-választás.** Malatinszky Lajos Főszolgabírónak Bihar vármegye főispánjává történt kinevezése folytán megüresedett zalaszentgróti főszolgabírói állás a zalaszentgróti járás törvényhatósági bizottsági tagjai Botka Andor szolgabírót jelölték s így valószínű, hogy ő neki van a legtöbb kilátása ezen állás elnyerésére.

— **Községi gyűlés.** Sümeg város képviselőtestület f. hó 12-én délelőtt fél 11 órakor közgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata: 1. Illetőségi ügyek tárgyalása. 2. Sümeg község ellátatlan lakossága részére beszerzett gabona árának honnét való fedezése. 3. Az 1816. év folyamán fogatosított szénke-nevezés folytán törlésbe hozott községi póladó törlése. 4. Török Antal községi írnök fizetés felemelése iránt. 5. Bánai János községi erdő felügyelő kérvénye fizetés felemelése iránt. 6. Városi földék bérbeadásáról való intézkedés. 7. Netáni indítványok.

— **Talált hulla.** Kovács Márton felső-zsidi szabadságot beteg katona július 8-án két társával a lesenceistvándi gróf erdőn keresztül hazafelé tartott. Utközben elfáradva, társaitól elmaradt az erdőben. Folyó hó 3-án találták meg a feloszlásnak indult holtestét

A fekete csöpség, aki az apjának »édes morzsikája« ahogy hirtelen riadtn megfordult, úgy vágódott el valami régi ittmaradt krumplicsár iszalagjában, hogy csupa öröm nézni. Az apja ijedten kapja fel és százat csókol rajta:

— Én édes morzsikám!

Ez oztán megbékél az ajnározásban . . .

A postás leveleket hoz meg újságokat. Az asszonyka utána kap valami messzi városból való vidéki lapnak. Alig hogy felbontja, a könny kiszökken a szeméből és a kezei bénullan leejtik a nyomtatott papírost:

— Én uram én istenem:

— Mi az, mi van benne?

— Meghalt a Lacika . . .

A Lacika a kedves kis okos fiu, a messzi hegyek közt élő jobará legfőbb búszkesége . . .

— Még gyászjelentést sem küldtek. Csak az újságból kell megtudnunk azt is! . . . Mégis tán a részvétünket kellene jelentenünk

— Ne bánisd csak érezd . . .

A kis morzsi pedig, hogy kienyhül ap apja karjain a pityergésből, mintha hosszan gondolkozott volna, rátekinet anyja harmatos arcára és minden átmenet nélkül kérdi:

— Azt a két szép kis madarat az istenke teremtette, ugy-e?

— Az morzsikám, az.

— Azt a csunya nagy madarat is az istenke teremtette?

— Azt is morzsikám, azt is . . .

Az asszony az emberrel mélyen egymás szemébe néz. A gyerekek pedig megint észlelednek a homokba kutat vajkálni . . . Az egyik, a szöszke visszafordul:

— Ejnye, ejnye, hát csakugyan meghalt a szegény kis Lacika?

— Meg az, kis lányom meg.

— Pedig hát őt is az istenke teremtette ugy-e?

— Az ám, kis lányom, az, csak ered játszani . . .

Naponkint nézik aztán a kis szürke muzsikuskok háza építését. Mindig nesz nélkül, lábhegyen, messziről. Már látják, hogy ott csillog benne valami: a jövő reménysége, az új élet csirái. Feltő gongal őrzik, ne hogy a házi tigris, ez a vén doromboló, hízeltő állnok állat, a macska megtalálja. Mikor egyszer déiben sikoltva szalad be a nagyobbik leány, hogy a szarka onnét az akáca hegyéről lerepült a sövényre, hogy-hogy nem befurakodott a kis kedves szürke madárkák lézke mellé és csörével elkopázta, összetörte azoknak picinyke tojáskáikat . . . Szegény kis bolondok. Már a második tragédia a családi életükben! Nekik hiába nyitott az orgonavirág . . .

No de kivirított az akác is, már ugy hullatja is közbe a fűrtös fehér pillangóit.

— Ni, — mondja az asszony, — ami madaraink mégis csak itt vannak!

— Itt ám, még pedig hetedmagukkal! Őt a fióka . . . Hol vették ezek? Most tanítják őket szállani.

Hiszen ezt is érdemes megfigyelni. Hogy libeg-lebeg, röppen a fióka előtt az öregmadár. Hogy rezegetti a szárnyát. Hogy csipog hozzá: Bátran csak, neki, vágj bele az életbe. Én is így tanultam!

Hanem az asszony meg a férfi csak azt kutatják, hol nevelte fel ez a csöpp kis szürke házaspár anyanyivá a maga pelyhes gyámoltalankáit. Lám mostokosabbak voltak. Ott a sövényben egy valamikor karónak leütött termetes fűzfatorzs. Ennek a korhadt ágai közt van valami rejtett kis odu. Ide jár ki-be az egyik anyamadr.

— Ezek a kis okosak harmadszor is fészket raktak, nem is magukért . . . az ivadékaikért.

— Érdemes éini! . . .

Az asszony és az ember megcsókolják egymást. Hosszan, boldogan, mintha új házasság volnának, mintha csak raknák őket is fészkeket . . .

Érdemes éini.

a jelzett erdőben. A vizsátat fogja kideríteni, hogy a halálesetnél nem forog-e büntény.

— **Teknővájó cigányok garázdálkodása.** A minap a Petend pusztá melletti csehi erdőben nagy cigánytársaságot fűleltek le a csendőrök. A cigányok egyikének sem volt igazolványa, mely nélkül pedig tudvalevőleg már közel egy év óta egyetlen kóbor cigány sem létezhet. A csendőrök megállapították, hogy ezek a cigányok Somogyból valók, ahonnan a múlt évi cigányajtszromozás elől megszöktek és azóta az országot járják. Négy erőteljes férfi is van közöttük, akik nyilvánvalóan katonaszökevények. Kiderült, hogy a múlt hónap közepe táján ezek törtek be Nagyrécsén Szabó István házába, ahonnan 6000 korona értékű holmikat és pénzt loptak el. De bűnlajstromuknak se vége, se hossza.

— **Népfelkelők szemléje.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében az 1897—98—99 években született népfelkelésre kötelezettek szeptember 3-tól — 22-ig terjedő időben népfelkelési szemlén tartoznak megjelenni.

— **Adjunk a háboruban megvakult katonák számára!** Vendéglők, kávéházban a helybeli vöröskereszt egyletnek perselyei vannak elhelyezve. Berger Sándor urnál 4 kor. 20 fillért a perselyből átvettem. Hálás köszönet a fáradozó vendéglős és tisztelt nejeinek valamint a fillérekkel adakozóknak is. Kérem azokat, a hol még ily célra perselyek léteznek küldjék hozzám; hogy tartalmát rendelkezésük helyére szállíthassam. Sümeg 1917. augusztus 11. *Bánfi Alajos* vöröskereszt egyleti elnök.

— **Szervezkedik a zalamegyei függetlenségi párt.** A zalavármegye függetlenségi és 48-as párt ujan alakult választmánya tegnap délelőtt Zalaegerszegen a Bárány-szállóban gróf *Batthyány Pál* orsz. képviselő elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen az egész vármegyére kiterjedő szervezkedés módjait és annak részleteit tárgyalták. A zalavármegyei függetlenségi párti szervezkedésnek az esetleges őszi házfelosztást követő általános képviselőválasztások lehetőségére ad különös aktualitást.

— **Felhívás török ifjak ipari kiképzése ügyében.** A gróf *Bánffy Miklós* elnöke alatt álló Keleti Kulturközpont a kormány támogatásával és közvetlen részvételével háromszáz, — 14 évesnél idősebb, megfelelő iskolai előképzettségű török ifjút óhajtat feilődőképes iparágakban Magyarországon segédde kiképeztetni. A Központ a törvényeknek megfelelő tanoncszerződések alapján adja ki az ifjakat, gondoskodik ellátásukról és felügyeletükről. A magunk részéről a legmelegebben ajánljuk az akció támogatását mindazok figyelmébe, akiknek módjában van abban aktíve részt venni. Bizunk benne, hogy minden magyar iparos szívvel lélekkel teszi magáévá ezt a nagy jelentőségű mozgalmat, amely alkalmasnak látszik arra, hogy szorgosabbra tüzze a szövetséges török nemzethez való bajtársi kapcsolatunkat. — Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek az Ipartestületnél.

— **Hogyan kapnak szakmunkást az iparosok?** Az Országos Iparegyesület elnökségétől ma egy rendkívül fontos átirat érkezett a nagykanizsai ipartestülethez. Az átirat közli, hogy az iparosok, akik kellő szakmunkás hiányban vannak, a katonaságtól igényt tarthatnak katonai erő kirendelésére. A iparosok eziránt írásbeli kérvényt terjesztenek az illetékes katonai parancsnoksághoz, amely azzal a fontartással, hogy a katonai segédőrt hármikor bevonhatja, engedélyezi a szakmunkást.

— **A 20-as honvédek olasz géppuskákat kaptak kitüntetésül.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletben értesítette a 12., 20., 31. és 32. honvédgyalogezredek, hogy a tizedik lsonzó-csatában általuk zsákmányolt 19 olasz gépfegyverből mindegyik ezred egyet-egyet kitüntetésül kap. „Legyen ez az adományozás — így szól a rendelet — örök emléke e kipróbált ezredek dicső küzdelmeinek és szolgáljon követendő példának a bajtársak és az utódok előtt”.

— **A széna- és szalmaszükséglet.** A honvédelmi miniszter egy legutóbb megjelent rendeletével a gazdasági szükségletet továbbbi rendelkezésig állapotoknál darabonként és naponként a szénából nyolcz, a szalmából hat kg.-ban állapította meg.

— **A gyümölcskivétel szabaddá tétele.** Az Országos Közélelmezési Hivatal, mint értesülünk, a gyümölcsnek, első sorban pedig az almának és szilvának a kivételét valutajavítási okokból szabaddá tette és annak irányítását a Zöldésgközpont hatásköréből kivonta.

— **A haditerület élelmiszerei.** Az utóbbi időben mind gyakrabban jött haditerületről élelmiszer podgyászbán, csomagban és akárhánszor megtörtént, hogy podgyászvizsgálatok esetén ezeket az igazolvány nélküli szállítmányokat elkobozták és a szállító katonákat fellejtették. Az országos közlelmezési hivatal most szabályozta ezt a kérdést: a jövőben Ausztriában, külföldön, hódított területen feladott, vagy az országban átmenő utipodgyász vizsgálat tárgyát nem képezi.

— **Mit hozhatnak a katonák?** A közlelmezési hivatal megállapította, hogy magyarországi hadseregkörzetből az ország belterületére való szabadságolás esetén, ugy-szintén osztrák katonák, ha osztrák földről Ausztriába megy szabadságra, esetleg Magyarországon át — tíz kiló élelmiszert vihet magával minden igazolvány nélkül és az élelmiszer származását se tartozik igazolni. Magyar és osztrák hadseregkörzetből ezt a kedvezményt más szövetséges állam katonájának nem biztosították, ezek tehát csak három napi élelmet vihetnek magukkal. Lengyelországból hazaszabadságot katonák 5 kiló zsirt, 5 kg. füstölt húst, 50 tojást, 10 kg. hüvelyest, két szárnyast és 3 kg. kenyeret vagy süteményt hozhatnak magukkal, ez élelmicikk holszerzését azonban a szabadságlevélén igazolatni kell. Szerbiából és Albániából 10 kg. húst, 10 drb. szárnyast, 200 drb. tojást, 30 kg. zsirt, 5 kg. sajtot, 25 kg. friss gyümölcsöt szabad katonai igazolással hazahozni. Romániából kézipodgyásként 25 kg.-nyi élelmiszert hozhat a szabadságos katonák magával.

— **Bor ára** a múlt hét folyamán igen megszilárdult. Sem a terméskilátások, sem pedig a borközpontról megjelent hírek, nem tudták lenyomni az árakat. A majd minden fővárosi lapban megjelent borközpontról szóló híradást kétkedve olvasták az érdekeltek, mert a bor árának maximálása oly körülményes, hogy gyakorlatban keresztül vinni szinte lehetetlen.

— **A vidéki termelők elláthatják a városban lakó családjaikat is.** A terméskilátás legutóbbi végrehajtási utasítása megengedi a vidéki termelőknek, hogy a városban lakó családjaik, valamint föl és lemenő hozzátartozói (anya, nagymama, illetve gyermek és (unoka részére tarthatnak vissza termény s ezt mint háztartási szükséglet számíthatják be. Mellékági rokonokat nem szabad ellátni. A termelő a vele nem egy háztartásban élő fei és lemenő hozzátartozóját a terménnyel csak lisztalékban láthatja el.

— **A vasuti áru- és személydijszabások felemelése.** Jelezték már a lapok, hogy mind a magyar, mindpedig az osztrák kormány komolyan foglalkozik a vasuti dijszabások lényeges felemelésével, még pedig nem tisztán állampénzügyi szempontokból, hanem azért is, mivel egyrészt a vasutak üzemi és személyzeti kiadásai az utolsó években rendkívül emelkedést értek el, másrészt pedig, mivel a forgalmi eszközök a háboru alatt annyira elhasználódtak, hogy azok pótlásáról és felfrissítéséről most már mulhatatlanul gondoskodni kell. Időközben a kereskedelemügyi miniszter is tett idevágó kijelentéseket, amelyekből nyilvánvaló lett, hogy mindenekeiött a tömegárakra kerül a sor, de később a fuvardrágulás ki fog terjedni mindenféle szállítmányra és ezzel kapcsolatban megszüntetik a ma még fennálló összes kedvezményes és kivételes díjtételeket is. A magyar és az osztrák kormány elhatározott szándéka, hogy a dijszabásemelést egy-

séges alapon viszi keresztül, az idevágó tanácskozásokat a két kormány már megindította. Valószínűnek tartják, hogy a díjfelemelés általában a február hó elsején életbe lépett 30 százalékos hadiadóval azonos nagyságu lesz, ámbár egyes drágább áruknál az emelkedési lényeges magasabbra kontemp-lálják. Teljesen újszerű lesz forrásunk szerint a személydijszabás tételeinek progresszív módon való emelése, amennyiben a legmagasabb emelkedés az első kocsiosztálynál a legalacsonyabb a harmadik osztálynál lesz, de ez utóbbi is meg fogja ütni az ötvenszázalékos. Természetes, hogy az összes bérlet-, idő-, fűzetjegyek stb. szintén megdrágulnak, valamint hogy a szabad-és mérsékelt árújegyek is gyökeres reform alá esnek. Az áru és személydijszabások felemelését a kormány a legrövidebb időn belül végre akarja hajtani és közel esik a valószínűség, hogy október elsején már teljesen befejezett tényekkel állunk szemben.

Felölös szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Eladó urilak.

A volt Bogyay Antal féle urilak, Csabrendeken eladó. Felvilágosítást ad Dr. Lengyel. 1-3

MŰVÉSZ-LAPOK

óriási választékban kaphatók

Horvát Gábornál,
Sümege.

PAPIR szalvéták

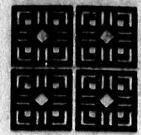
fehér és színes

100 darab K 1:50-től
K 3:50-ig

Kapható: Horvát Gábor
papirkereskedésében Sümege.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészítettnek.

